

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 14/18

Luxembourg, 21. februar 2018

Sodba v zadevi C-518/15
Ville de Nivelles/Rudy Matzak

Čas dežurstva, ki ga delavec preživi na domu, pri čemer ima obveznost odzvati se na pozive delodajalca v kratkem roku, je treba šteti za „delovni čas“

Obveznost fizične prisotnosti na kraju, ki ga določi delodajalec, in zahteva, da lahko pride na delovno mesto v kratkem roku, znatno omejujeta možnosti delavca za opravljanje drugih dejavnosti

Gasilska služba ville de Nivelles (mesto Nivelles, Belgija) združuje poklicne gasilce in prostovoljne gasilce. Prostovoljni gasilci sodelujejo pri intervencijah ter zagotavljajo tudi dežurstvo in stalno prisotnost. Rudy Matzak je pridobil status prostovoljnega gasilca leta 1981. Poleg tega je zaposlen v zasebnem podjetju. R. Matzak je leta 2009 proti mestu Nivelles sprožil sodni postopek, da bi se mu med drugim izplačala odškodnina za storitve dežurstva na domu, ki jih je treba po njegovem mnenju šteti za delovni čas.

Cour du travail de Bruxelles (delovno sodišče v Bruslju, Belgija), ki odloča o pritožbi v tem sporu, je sklenilo predložiti vprašanja Sodišču. Med drugim želi izvedeti, ali se lahko za storitve dežurstva na domu šteje, da spadajo pod opredelitev delovnega časa v smislu prava Unije¹.

Sodišče v sodbi z današnjega dne najprej poudarja, da države članice za nekatere kategorije gasilcev, ki jih zaposlujejo javne gasilske službe, ne smejo odstopati od vseh obveznosti, ki izhajajo iz določb Direktive, med drugim iz pojmov „delovni čas“ in „čas počitka“.

Direktiva prav tako ne omogoča, da države članice ohranijo ali sprejmejo drugačno opredelitev pojma „delovni čas“ od tiste v Direktivi. Namreč, čeprav Direktiva določa pravico držav članic, da uporabljajo ali uvajajo ugodnejše določbe za varovanje varnosti in zdravja delavcev, pa ta pravica ne velja glede opredelitve pojma „delovni čas“. Ta razlaga je podkrepljena z namenom Direktive, ki je zagotoviti, da opredelitev iz te direktive ni mogoče razlagati različno glede na nacionalne pravne ureditve.

Sodišče kljub temu opozarja, da lahko države članice v svojih nacionalnih pravnih redih prosto sprejemajo določbe glede dolžine delovnega časa in časa počitka, ki so za delavce ugodnejše od tistih, določenih v tej direktivi.

Sodišče prav tako opozarja, da Direktiva ne ureja vprašanja plačila delavcev, saj ta vidik ni v pristojnosti Unije. Tako lahko države članice v svojem nacionalnem pravu določijo, da se plačilo delavca za „delovni čas“ razlikuje od plačila delavca za „čas počitka“, in to celo do te mere, da za zadnjenavedeno vrsto obdobja ne dodelijo nobenega plačila.

Nazadnje Sodišče pojasnjuje, da **je treba čas dežurstva, ki ga je delavec zavezan preživeti na domu, pri čemer ima obveznost odzvati se na pozive delodajalca v roku 8 minut – kar znatno omejuje možnosti za opravljanje drugih dejavnosti – šteti za „delovni čas“**. Sodišče v zvezi s tem opozarja, da je odločilni dejavnik za opredelitev „delovnega časa“ v smislu Direktive to, da je delavec zavezan biti fizično prisoten na kraju, ki ga določi delodajalec, in da mu mora biti tam na razpolago, da bi lahko takoj opravil ustrezne naloge, če bi bilo to potrebno.

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

V tej zadevi je očitno, da R. Matzak ni moral biti le dosegljiv med časom dežurstva. Na eni strani se je bil dolžan odzvati na poziv svojega delodajalca v roku 8 minut, na drugi strani pa je moral biti fizično prisoten na kraju, ki ga je določil delodajalec.

Sodišče meni, da čeprav je bil ta kraj stalno prebivališče R. Matzaka, in ne njegovo delovno mesto, pa obveznost fizične prisotnosti na kraju, ki ga določi delodajalec, in omejitev, ki z geografskega in časovnega vidika izhaja iz obveznosti, da lahko pride na delovno mesto v roku 8 minut, objektivno omejujeta možnosti delavca, ki je v položaju R. Matzaka, za posvečanje svojim osebnim in družbenim interesom. Glede na takšne omejitve se položaj R. Matzaka razlikuje od položaja delavca, ki mora biti med dežurstvom zgolj na razpolago delodajalcu, da ga ta lahko prikliče.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106